SPRAWDZIAN · WOS

Sprawdzian z wychodzenia z komunizmu (WOS) Grupa A

WOS: transformacja ustrojowa w Polsce i Europie Środkowo-Wschodniej po 1980 roku

Imię i nazwisko: _____

Klasa: _____

Data: _____

Punkty: _____ / 24

10 zadań, 24 pkt. Czytaj uważnie polecenia. W zadaniach otwartych pisz pełnymi zdaniami.

Zadanie 1. (0–1 pkt)

Terapia szokowa w kontekście planu Balcerowicza oznaczała

(A) reformę edukacji — likwidację szkół zawodowych i wprowadzenie gimnazjów
(B) nacjonalizację przemysłu — przejęcie przez państwo banków i wielkich zakładów
(C) gwałtowne wprowadzenie mechanizmów rynkowych — liberalizacja cen, prywatyzacja
(D) stopniowe wprowadzanie reform rozłożone na 20 lat — ochrona miejsc pracy

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

Zadanie 2. (0–1 pkt)

Dekomunizacja to

(A) proces ponownego wprowadzania ustroju komunistycznego (np. przywrócenie gospodarki planowej i jednej partii)
(B) reforma edukacji polegająca na zmianie programów nauczania (np. likwidacja gimnazjów, nowa podstawa programowa)
(C) prywatyzacja gospodarki państwowej (np. sprzedaż przedsiębiorstw i akcji Skarbu Państwa prywatnym inwestorom)
(D) proces usuwania wpływów komunistycznych z życia publicznego (np. zmiana nazw ulic, rozliczenie aparatu PRL)

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

Zadanie 3. (0–2 pkt)

Oceń zdania o transformacji w Europie Środkowo-Wschodniej.

1. Po 1991 r. Białoruś przeszła trwałą transformację demokratyczną i dziś jest państwem demokratycznym.	**P**	**F**
2. Wszystkie kraje Europy Środkowej wstąpiły do UE w 2004 roku.	**P**	**F**

Przy każdym zdaniu zakreśl P (prawda) albo F (fałsz).

Zadanie 4. (0–4 pkt)

Dopasuj pojęcie związane z transformacją ustrojową do jego definicji.

1. Lustracja	...	A. szybka liberalizacja gospodarcza i prywatyzacja mająca na celu przejście do rynku w możliwie krótkim czasie
2. Dekomunizacja	...	B. masowe, pokojowe odrzucenie autorytarnego reżimu przez obywateli bez przemocy ze strony protestujących
3. Rewolucja aksamitna	...	C. procedura weryfikacji przeszłości kandydatów na urzędy publiczne pod kątem współpracy z komunistycznymi służbami
4. Terapia szokowa	...	D. odsunięcie od stanowisk publicznych osób z aparatu władzy komunistycznej oraz usuwanie symboli komunizmu z przestrzeni publicznej (np. zmiany nazw ulic)

Przy każdym numerze wpisz literę pasującego elementu.

Zadanie 5. (0–4 pkt)

Dopasuj państwo do jego modelu rozliczenia z przeszłością niedemokratycznego reżimu (komunistycznego, a w przypadku RPA – apartheidu).

1. Polska (ustawa lustracyjna z 1997 r.)	...	A. Specjalny urząd federalny (pierwszym pełnomocnikiem był Joachim Gauck) otwiera akta policji politycznej i udostępnia je osobom, których dotyczą
2. Czechosłowacja, potem Czechy (ustawa lustracyjna z 1991 r.)	...	B. Amnestia dla sprawców w zamian za ujawnienie prawdy, zadośćuczynienie ofiarom, pojednanie zamiast odwetu
3. Niemcy (ustawa o aktach Stasi z 1991 r.)	...	C. Zakaz zajmowania wyznaczonych stanowisk publicznych przez byłych funkcjonariuszy komunistycznej policji politycznej StB
4. RPA (Komisja Prawdy i Pojednania)	...	D. Oświadczenia lustracyjne osób pełniących funkcje publiczne lub kandydujących do nich, weryfikowane przez Rzecznika Interesu Publicznego i sąd lustracyjny

Przy każdym numerze wpisz literę pasującego elementu.

Zadanie 6. (0–2 pkt)

Uzupełnij zdania dotyczące rozliczeń z przeszłością komunistyczną. Proces ujawniania i oceny współpracy obywateli z komunistycznymi służbami bezpieczeństwa, prowadzony po 1989 r. w krajach postkomunistycznych, nosi nazwę (1) _____. Usuwanie symboliki, nazw ulic i pomników związanych z systemem komunistycznym to element polityki (2) _____.

(1) do wyboru: rehabilitacji / lustracji / abolicji / reprywatyzacji
(2) do wyboru: deregulacji / denacjonalizacji / decentralizacji / dekomunizacji

Zadanie 7. (0–2 pkt)

Wskaż dwa osiągnięcia strajkujących zapisane w Porozumieniach Sierpniowych z 1980 roku.

Zadanie 8. (0–3 pkt)

Wyjaśnij pojęcie terapii szokowej (big bang) jako metody transformacji gospodarczej zastosowanej w Polsce po 1989 r. Podaj jeden argument za i jeden argument przeciw tej metodzie.

Zadanie 9. (0–3 pkt)

Wyjaśnij, czym była transformacja ustrojowa w Polsce po 1989 r. Wskaż dwa najważniejsze obszary tej transformacji.

Zadanie 10. (0–2 pkt)

Wyjaśnij, na czym polegał proces tzw. terapii szokowej (plan Balcerowicza) wprowadzonej w Polsce na początku lat 90. XX wieku. Wskaż jeden pozytywny i jeden negatywny skutek społeczny tych reform.

Rozwiąż ten sprawdzian online, z wyjaśnieniem każdej odpowiedzi: matury-online.pl/sprawdzian/wos/wychodzenie-z-komunizmu